

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO
W PUDLISZKACH Z KLASAMI INTEGRACYJNYMI

Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pudliszkach z klasami integracyjnymi został pozytywnie
zaopiniowany i przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 28.09.2023 r., a także
pozytywnie zaopiniowany przez Radę Rodziców w dniu 28.09.2023 r.

I. WSTĘP

Celem pracy naszej placówki jest doprowadzenie do tego, aby dzieci poprzez zdobytą wiedzę, umiejętności, postawy i doświadczenie były dobrze przygotowane do życia w warunkach otaczającego nas, współczesnego świata. Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach, tj. fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Profilaktyka wspomaga wychowanie poprzez: wspieranie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi. Program wychowawczo-profilaktyczny jest dostosowany do potrzeb rozwojowych wychowanków, potrzeb i problemów występujących w przedszkolu

i szkole oraz w środowisku lokalnym. Przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców oddziałów szkolno-przedszkolnych podczas zajęć z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną, pozostałymi specjalistami i pracownikami placówki oraz przy współpracy z rodzicami, środowiskiem lokalnym.

II. KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

III. PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 3).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r., poz. 214).

IV. CHARAKTERYSTYKA ODBIORCÓW PROGRAMU

Spośród wszystkich faz rozwojowych okres dzieciństwa i dojrzewania, które przypadają na lata nauki i stanowią szczególną fazę w życiu człowieka. Właśnie wtedy dokonują się najważniejsze zmiany w zakresie obrazu siebie i otoczenia. Tworzone są nowe wzorce i autorytety. Dzieci zaczynają doświadczać różnych nowych przeżyć osobistych i społecznych. Rozwijane są umiejętności pozwalające na kształtowanie się poczucia własnej osobowości. W tym okresie życia wychowankowie są bardzo aktywni, eksperymentują z nowymi zachowaniami, poszukują nowych ról, nabywają nowych doświadczeń. Stają się innymi ludźmi o nowych prawach i obowiązkach. Zaczynają mieć nowe potrzeby i oczekiwania. W procesie tym niezwykle ważną rolę odgrywają znaczące osoby dorosłe, a zwłaszcza rodzice i nauczyciele. Placówka wspierając wszechstronny rozwój dziecka, musi zachować właściwe proporcje między wiedzą, zabawą a umiejętnościami i wychowaniem.

V. DIAGNOZA i ANALIZA POTRZEB I PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SZKOLE

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- ankiet dla rodziców i uczniów przeprowadzonych w formie papierowej
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych wychowanków (kończących poprzedni etap edukacyjny, na podstawie diagnoz i wyników egzaminów zewnętrznych);
- rozmów diagnozujących zapotrzebowanie na tematykę oraz działania wychowawcze i profilaktyczne;
- obserwacji bieżącego zachowania dzieci w środowisku szkolno-przedszkolnym spostrzeżeń i uwag wychowawców oddziałów, analizy dokumentacji szkolnej, w tym uwag w dzienniku elektronicznym, ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego;

W wyniku analiz wyłoniono następujące obszary problemowe i sformułowano rekomendacje:

W PRZEDSZKOLACH:

- propagować wzorce, normy i zachowania społecznie akceptowalne;
- realizować zajęcia mające na celu podniesienie samooceny dziecka;
- kształtować umiejętności wyrażania emocji i radzenia sobie z emocjami;
- dostrzegać potrzeby i trudności dziecka oraz reagować na nie, zwracając uwagę na dobro i prawa dziecka;
- kształtować umiejętności społeczne dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych;
- dostrzegać potrzeby i trudności dziecka oraz reagować na nie, zwracając uwagę na dobro i prawa dziecka;
- promować zdrowy styl życia poprzez stosowanie jak najwięcej przyrządów gimnastycznych aby urozmaicić ćwiczenia gimnastyczne;

W KLASACH I-III:

- utrzymywać pozytywne relacje pomiędzy uczniami i integrować ich;
- uczyć dzieci sposobów rozwiązywania konfliktów rówieśniczych; w razie potrzeby wspomagać ich w tego rodzaju sytuacjach;
- kształtować umiejętności rozmawiania, wyrażania emocji i radzenia sobie z emocjami;
- dostrzegać potrzeby i trudności dziecka oraz reagować na nie, zwracając uwagę na dobro i prawa dziecka;
- kształtować wiarę we własne zdolności i umiejętności uczniów;
- kształtować umiejętność samooceny, uczyć przyznawania się do popełnionych błędów;
- rozwijać zainteresowania sportowe, językowe i artystyczne;
- zwiększać kreatywność dzieci poprzez prezentację swoich zainteresowań i pasji;
- włączać rodziców w życie klasy, pomoc w organizację imprez oraz uroczystości klasowych i szkolnych;

W KLASACH IV-VIII:

- w pracy wychowawczej skupić się na propagowaniu postaw tolerancji, akceptacji i wzajemnego szacunków wobec każdego człowieka;
- wzmacniać działania zapobiegające agresji, przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy;
- kształtować umiejętności komunikacyjne w wyrażaniu swoich emocji;
- rozwijać umiejętność rozwiązywania konfliktów i wdrażać do pracy z mediatorem szkolnym;
- stale kształtować u wychowanków umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych, kryzysowych;
- zwracać uwagę podczas wszystkich lekcji na wzajemny szacunek i zachowanie uczniów. W razie problemów z dyscypliną stosować bezpośrednie rozmowy nauczyciela z rodzicami ucznia sprawiającego kłopoty (nie tylko wychowawca) oraz na bieżąco informować rodziców o sytuacji wychowawczej, aby mogli odpowiednio zareagować,
- zwracać większą uwagę na dobre zachowanie uczniów, chwalić, nagradzać i wzmacniać pozytywne zachowania, dyskutować na lekcjach wychowawczych na temat wrażliwości, szacunku, życzliwości wobec siebie oraz podkreślać wagę zasad i norm obowiązujących w klasie, szkole, w życiu społecznym.
- wzmacniać kondycję psychiczną uczniów poprzez integrację zespołów klasowych, lekcje wychowawcze, spotkania z psychologiem;
- kontynuować działania podejmowane dotychczas przez szkołę w zakresie profilaktyki uzależnień, działania w zakresie zdrowego stylu życia, możliwość rozwijania zainteresowań;
- kłaść duży nacisk na działania profilaktyczne i wychowawcze dotyczące agresji słownej i fizycznej, przemocy (psychicznej i emocjonalnej);
- rozwijać wrażliwość na potrzeby i trudności innych ludzi poprzez działający na terenie placówki wolontariat;
- rozwijać kompetencje cyfrowe uczniów – bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów sieci (działania z zakresu cyberprzemocy, na temat zagrożeń płynących z sieci internetowej (np. uzależnienie, udostępnianie danych, kradzież danych, zawieranie znajomości itd.);

- rozwijać wśród uczniów umiejętność radzenia sobie z problemami; wspierać ich, jeśli zaistnieje taka sytuacja;
- rozwijać świadomość roli i wartości rodziny w życiu człowieka;
- wzmacniać motywację uczniów do nauki;
- wzmacniać rolę rodzica w procesie edukacji;
- wzmacniać poczucie przynależności, patriotyzmu i odpowiedzialności narodowej.

W efekcie diagnozy środowiska szkolnego i pozaszkolnego wyodrębniono:

A) Czynniki chroniące występujące w środowisku szkolnym:

- silne więzi rodzinne;
- zainteresowanie nauką szkolną, aspiracje edukacyjne;
- praktyki religijne;
- zainteresowania oraz przynależność do konstruktywnych grup rówieśniczych;
- pozytywne relacje z dorosłymi (autorytety);
- właściwa hierarchia wartości;
- promowanie zdrowego stylu życia,
- rozwijanie pasji,
- wskazywanie i umożliwianie aktywnego spędzania czasu wolnego.

A) Czynniki ryzyka występujące w środowisku szkolnym:

- dysfunkcje w rodzinie, w szczególności: złe warunki ekonomiczne, problem alkoholowy w rodzinie, zaburzone więzi, samotne rodzicielstwo, zaburzona hierarchia wartości, nieudolność wychowawcza;
- niepowodzenia szkolne;
- absencja szkolna;
- zachowania aspołeczne;
- zaburzone relacje rówieśnicze;
- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- zaburzenia zachowania i emocji (agresja, przemoc, inicjacje papierosowe, samookaleczanie, niewłaściwe zachowanie wobec osób dorosłych);

- cyberprzemoc;
- niska samoocena;
- brak nawyków konstruktywnego spędzania czasu wolnego;
- psychofizyczne dysfunkcje rozwojowe uczniów;
- agresja słowna;
- używanie wulgaryzmów;

VI. ZADANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

✓ Fizycznej – ZDROWIE (edukacja zdrowotna) – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy oraz umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia, podejmowania zachowań prozdrowotnych;

✓ Psychicznej – BEZPIECZEŃSTWO (profilaktyka zachowań ryzykownych) – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie

postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, chęci życia i witalności;

✓ Społecznej – RELACJE (kształtowanie postaw społecznych) – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;

✓ Aksjologicznej – KULTURA (wartości, normy, wzory zachowań) – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

VII. WARTOŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

- Wychowanie do wartości: odpowiedzialność, lojalność, zrozumienie, wspólnota, sprawiedliwość, mądrość, przyjaźń, uczciwość, tradycja, wolność, pasja, bezpieczeństwo, miłość, wiedza, kreatywność, prawda, patriotyzm, zdrowie;
- Kształtowanie umiejętności prowadzenia zdrowego stylu życia, dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi w poszanowaniu przyrody; dbałości o bezpieczeństwo swoje i innych;
- Kształtowanie umiejętności respektowania norm społecznych, kulturalnego zachowania, umiejętności współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi; konstruktywnego rozwiązywania problemów i radzenia sobie z zagrożeniami i trudnościami;
- Przygotowanie wychowanków do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa i rozwijanie kompetencji informatycznych, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie, światowe;
- Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, świadomości swoich praw i obowiązków, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu oraz poszanowania dla innych kultur i zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji
- Indywidualizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego z uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

VIII. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Działania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym zmierzają do ukształtowania sylwetki absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji, talentów będzie człowiekiem wyposażonym w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent szkoły:

- Jest samodzielny i zaradny – dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole; posiada umiejętność rozwiązywania problemów i konfliktów;

- Jest ciekawy świata – interesuje się otaczającym światem dostrzegając jego złożoność, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości, a zdobywanie wiedzy traktuje jako podstawę własnego rozwoju;
- Jest odpowiedzialny – przewiduje skutki swoich działań, rozwiązuje problemy, dba o swoje zdrowie i sprawność fizyczną, cieszy się z sukcesów i akceptuje porażki, działając w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności;
- Jest otwarty – łatwo nawiązuje współpracę z innymi ludźmi, w grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi zasadami; jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka;
- Jest dobrym obywatelem – zna swoje prawa i obowiązki oraz szanuje prawa innych; rozumie potrzeby pielęgnowania tradycji; zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe;
- Jest rozważny – potrafi zadbać o bezpieczeństwo swoje i innych, posiada umiejętność dokonywania właściwych wyborów, potrafi selekcjonować i ocenić przydatność zdobytych informacji;
- Jest tolerancyjny – rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym, stara się każdego zrozumieć i dostrzec w nim coś dobrego;
- Zna swoją wartość i wierzy we własne możliwości;
- Jest kulturalny – dobrze zna prawidłowe formy zachowania i stara się je stosować, zna i stosuje nabytą w szkole kulturę słowa, zachowania i strój;
- Dostrzega problemy i zagrożenia ekologiczne, podejmuje działania służące ochronie środowiska;
- Docenia wartość rodziny i swoje w niej miejsce.

IX. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli

służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach,
- udział w uroczystościach szkolnych.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta do uczniów, nauczycieli, rodziców– kwiecień- maj 2024,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnej: pedagoga, psychologa szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

X. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację programu wychowawczo-profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy pracownicy placówki. Dyrektor Zespołu czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Program jest otwarty i może być modyfikowany w miarę potrzeb i pojawiających się w trakcie realizacji propozycji.

XI. TREŚCI I ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE**Sfera psychiczna**

Zadanie	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne za działanie
Rozwój osobowości ucznia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie umiejętności wykorzystania własnego potencjału - motywowanie do nauki szkolnej, rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, rozwijanie zdolności twórczego myślenia, kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień ➤ umożliwienie uczniom zdolnym prezentacji swych umiejętności na forum szkolnym i lokalnym ➤ stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli- kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku, pomoc w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, ➤ kształtowanie hierarchii wartości; kształtowanie umiejętności oceny postępowania własnego i rówieśników w różnych sytuacjach w grupie przedszkolnej ➤ dostosowanie wymagań w pracy z uczniem zdolnym oraz z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych ➤ zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych ➤ promocja czytelnictwa – zachęcanie do czytania pozycji książkowych spoza kanonu lektur szkolnych – konkursy, akcje szkolne i społeczne, realizacja innowacji pedagogicznej; umożliwienie najmłodszym dzieciom poznawanie utworów literatury dziecięcej 	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog szkolny i specjaliści

	<p>i rozwijanie ich zainteresowań czytelniczych poprzez jak najczęstszy kontakt z książką oraz dobrowolny i spontaniczny udział w zabawach z tekstem podczas pobytu w przedszkolu.</p>	
<p>Likwidacja deficytów rozwojowych w szczególności u dzieci ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ realizacja założeń edukacji włączającej. ➤ dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów do ich indywidualnych możliwości ➤ organizacja zajęć specjalistycznych: dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć korekcyjno- kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych i innych ➤ indywidualna pomoc pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego, psychologa szkolnego, tyflop pedagoga, logopedy, surdopedagoga ➤ ścisła współpraca z PPP 	<p>Nauczyciele Wychowawcy Psycholog Szkolny Pedagog szkolny i specjaliści</p>
<p>Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ realizacja zajęć myślenia kreatywnego ➤ realizacja przez nauczycieli innowacji w nauczaniu ➤ organizacja imprez szkolnych stawiających na rozwój kreatywności – według kalendarza imprez szkolnych ➤ utrwalanie i zastosowanie w praktyce umiejętności związanych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii TIK /ekrany dotykowe, ozoboty, maty do kodowania, klocki lego/ ➤ rozwijanie samodzielności u dzieci poprzez organizowanie urozmaiconych sytuacji edukacyjnych: zabawy twórcze, zabawy przy muzyce, inscenizacje, uroczystości, konkursy 	<p>Wychowawcy Nauczyciele Psycholog szkolny Pedagog szkolny i specjaliści</p>
<p>Współpraca wychowawcza szkoły z rodzicami oraz podmiotami o funkcji wychowawczej w celach wychowawczym,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizacja spotkań z rodzicami ➤ podnoszenie wiedzy pedagogicznej rodziców w trakcie zebrań szkolnych i klasowych ➤ zachęcanie rodziców do włączania się w życie szkolne. ➤ wspólna organizacja imprez grupowych, klasowych, szkolnych i środowiskowych ➤ propagowanie akcji profilaktycznych i włączanie rodziców do ich realizacji 	<p>Wychowawcy Nauczyciele Psycholog szkolny Pedagog szkolny i specjaliści</p>

<p>opiekuńczym i edukacyjnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zacieśnienie współpracy między szkołą a rodzicami ➤ ścisła współpraca z Radą Rodziców – wspólna organizacja imprez szkolnych i środowiskowych ➤ kontynuacja współpracy z organizacjami i instytucjami mającymi wpływ na wychowanie dzieci i młodzieży (PPP, Powiatowa Komenda Policji, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i inne). 	<p>Rada Rodziców</p>
<p>Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ integracja zespołów klasowych po pandemii – realizacja zadań „Programu reintegracji uczniów” ➤ organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno- kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych i językowych (wsparcie dla dzieci z Ukrainy) ➤ oferta pomocy pedagoga specjalnego, pedagoga szkolnego i psychologa szkolnego ➤ dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości intelektualnych ucznia ➤ współpraca z PPP ➤ ułatwienie rodzicom kontaktu ze specjalistami i nauczycielami w celu uzyskania pomocy (godzina dostępności) 	<p>Nauczyciele Wychowawcy Psycholog szkolny Pedagog szkolny i specjaliści</p>
<p>Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej: uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania; uczeń umie powiedzieć” nie” na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafnego wyboru ➤ rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu ➤ przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego. Przekazanie wiedzy na temat szkodliwego działania używek, narkotyków, w tym nowych substancji psychoaktywnych, dopalaczy, e-papierosów, również negatywnego oddziaływania nieodpowiedniego towarzystwa. 	<p>Nauczyciele Wychowawcy Psycholog szkolny Pedagog szkolny i specjaliści</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozwijanie empatii poprzez zabawę swobodną oraz sterowaną jak i stosowanie metod aktywizujących przedszkolaków do pracy grupowej 	
--	--	--

Sfera fizyczna

Zadanie	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne za działanie
<p>Kształtowanie świadomego dążenia do ochrony zdrowia jako nadrzędnej wartości dla człowieka</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dbanie o bezpieczeństwo (fizyczne i psychiczne) przed i po pandemii COVID-19 (informowanie, przypominanie o zachowaniu procedur obowiązujących w okresie pandemii) ➤ wspieranie i informowanie uczniów o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w okresie dłuższego przebywania w domu ➤ propagowanie zdrowego stylu życia ➤ wskazywanie sposobów umiejętnego zagospodarowania i spędzania czasu wolnego, jako alternatywy dla biernego spędzania czasu wolnego przy komputerze, telefonie ➤ rozwijanie zainteresowań sportowych na rzecz własnego zdrowia, sprawności fizycznej poprzez uprawianie sportu i propagowanie aktywnych form wypoczynku ➤ propagowanie zdrowego odżywiania się (Warzywa i owoce w szkole, Szklanka Mleka ➤ dostarczanie informacji na temat zaburzeń odżywiania (anoreksja, bulimia) ➤ dostarczanie informacji na temat depresji, stresu w życiu człowieka i zagrożeń , jakie niosą ➤ pomoc uczniom przejawiającym zachowania depresyjne, lękowe w szczególności w/po nauczaniu 	<p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Higienistka szkolna</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny i specjaliści</p>

	<p>zdalnym</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uświadomienie uczniom negatywnego wpływu używek na zdrowie fizyczne i psychiczne oraz społeczne funkcjonowanie człowieka ➤ uczenie sztuki odmawiania i niepoddawania się presji grupy ➤ przekazanie uczniom rzetelnej wiedzy dotyczącej skutków zażywania środków psychoaktywnych, ➤ dostarczanie uczniom informacji nt. odpowiedzialności karnej związanej z posiadaniem lub zażywaniem środków psychoaktywnych ➤ omawianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, telefonii komórkowej, ➤ zwrócenie uwagi na zagrożenia płynące z gier komputerowych ➤ zwrócenie uwagi uczniów na zagrożenia płynące ze spędzania większości czasu przed ekranem komputera, telewizora, telefonu ➤ przeprowadzanie porannych ćwiczeń ogólnorozwojowych, ruchowych w grupach przedszkolnych 	
<p>Modelowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ realizacja programów profilaktyki zdrowotnej kierowanych do uczniów klas SP i oddziałów przedszkolnych proponowanych przez PSSE Gostyń. ➤ Włączenie w realizację programów rodziców. ➤ udział w konkursach związanych z profilaktyką zdrowotną ➤ prowadzenie akcji oświatowo – zdrowotnych - Światowy Dzień Zdrowia, Radosny Uśmiech – Radosna przyszłość, Bieg po zdrowie, Mamo Tato co Wy na to?) ➤ udział w imprezach sportowych organizowanych przez szkołę oraz organy lokalne (Bieg Wiosny, Bieg Jesieni itp.) ➤ fluoryzacja na terenie szkoły 	<p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Higienistka szkolna</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny i specjaliści</p>

<p>Profilaktyka zagrożeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych) ➤ doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych -uzależnienia, sekty, subkultury, choroby, rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, agresywna reklama itp. ➤ przekazywanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy ➤ rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań - warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania 	<p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Higienistka szkolna</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny i specjaliści</p>
<p>Dbłość o bezpieczeństwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapoznanie uczniów z regulaminami oraz z zasadami BHP obowiązującymi na terenie szkoły ➤ organizacja pogadanek, zajęć warsztatowych dotyczących bezpieczeństwa m.in. realizacja tematyki używania środków pirotechnicznych, zaczepki nieznajomych, kontakt ze zwierzętami, niebezpieczeństwa w ruchu drogowym i inne ➤ edukacja dla bezpieczeństwa - współpraca z różnymi instytucjami (policja, straż pożarna) ➤ nauka roztropnego korzystania w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno- 	<p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny i specjaliści</p> <p>Policja</p>

	<p>komunikacyjne</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podniesienie poczucia bezpieczeństwa poprzez funkcjonowanie monitoringu ➤ budowanie współpracy z rodzicami w celu zwiększenia bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią ➤ uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami ➤ aktywnością w okresach wolnych od nauki ➤ udział dzieci w próbnym alarmie przeciwpożarowym 	
Przeciwdziałanie agresji i przemocy utrudniające życie we współczesnym świecie.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi emocjami oraz w zakresie ochrony przed agresją, przemocą ➤ zapoznanie uczniów ze zbiorem zasad i norm obowiązujących w szkole- pogadanki, lekcje wychowawcze ➤ przeprowadzenie zajęć warsztatowych dotyczących tematyki agresji werbalnej i niewerbalnej ➤ stała współpraca z pracownikami szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów-reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania ucznia (wpis do dziennika) ➤ spotkania z przedstawicielami Policji dotyczące odpowiedzialności nieletnich ➤ uczestnictwo uczniów w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań (pogadanki z wychowawcami klas, pogadanki ze specjalistami) 	<p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny i specjaliści</p> <p>Psycholog szkolny</p>
Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami	<ul style="list-style-type: none"> ➤ współpraca z MGOPS ➤ współpraca z PPP ➤ współpraca z Komendą Powiatową Policji ➤ współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ➤ współpraca z Sądem Rodzinnym ➤ współpraca z Domem Kultury 	<p>Dyrekcja szkoły</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p>

	➤ Stowarzyszenia, Kluby Sportowe i inne	i specjaliści
--	---	---------------

Sfera społeczna

Zadanie	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne za działanie
Rozwój umiejętności współdziałania w grupie.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ poszanowanie praw i potrzeb innych ➤ doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych poprzez wdrażanie do empatii, współpraca w zespołach- realizacja projektów oraz kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, konfliktowych, ryzykownych, ➤ eliminowanie zachowań niewłaściwych poprzez: kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązania konfliktów i zachowania się w sytuacji problemowej oraz naukę rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych, własnych emocji ➤ rozwijanie współpracy i działania w grupie przedszkolnej poprzez bajkoterapię, gry i zabawy integracyjne 	<p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny i specjaliści</p>
Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły (statut, regulaminy, procedury) ➤ wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych poprzez zachęcanie do aktywnego udziału w życiu szkoły ➤ kształtowanie postaw społecznych poprzez uwrażliwianie na potrzeby innych (przyłączanie się do działań wolontariackich np. „Kup, Pan, szczotkę” ➤ kształtowanie świadomości możliwości oddziaływania na losy środowiska lokalnego i całego kraju 	<p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p>
Przygotowanie	➤ prowadzenie doradztwa zawodowego dla uczniów klas I-	Nauczyciele

<p>uczniów do aktywności zawodowej i odnalezienia się na rynku pracy</p>	<p>VIII SP - realizacja założeń Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego (odrębny dokument szkolny)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uświadomienie konieczności wyboru dalszego kształcenia zgodnie z własnymi umiejętnościami poprzez uświadomienie możliwości zaplanowania kariery zawodowej, podkreślanie wartości pracy w życiu każdego człowieka, ukierunkowanie uczniów na rozwój zainteresowań i zgodny z nimi wybór zawodu oraz uświadomienie odpowiedzialności za wybór szkoły ➤ poszerzenie wiedzy o poszczególnych zawodach – warunki i wymagania ➤ zaznajomienie uczniów ze specyficzną sytuacją na rynku pracy ➤ nauka pisania podania oraz CV ➤ zorganizowanie spotkań z przedstawicielami poszczególnych szkół na naszym terenie ➤ pomoc doradcy zawodowego na terenie szkoły w formie zajęć lekcyjnych i indywidualnych konsultacji ➤ wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu 	<p>Wychowawcy Doradca zawodowy Pedagog szkolny</p>
<p>Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie poczucia odpowiedzialności za klimat i środowisko ➤ wdrażanie uczniów do działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego/zbiórka makulatury, zużytych baterii, nakrętek, zużytego sprzętu elektronicznego/ ➤ udział w akcjach ekologicznych dot. szkodliwości spalania śmieci, sadzenia drzewek, udział w akcji „Czysta Gmina” ➤ rozumienie zagrożeń, wrażliwość na niszczenie środowiska naturalnego, aktywność w reagowaniu na jego degradację ➤ uwrażliwianie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka ➤ udział w dniach tematycznych, np. Dzień drzewa, Dzień 	<p>Nauczyciele Wychowawcy</p>

	Ziemi	
Tolerancja dla inności. Prawa człowieka i prawa dziecka.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uczniowie zostają zapoznani z Prawami Dziecka podczas imprezy środowiskowej ➤ uczniowie znają swoje prawa i obowiązki. ➤ nauczyciele uświadamiają dzieciom, do kogo mogą się zwrócić z prośbą o pomoc ➤ uczniowie uczestniczą w pogadankach na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka 	<p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Nauczyciele</p>

Sfera duchowa

Zadanie	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne za działanie
Kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie postawy patriotycznej, wpajanie szacunku dla tradycji narodowej z uwzględnieniem ceremoniału szkolnego ➤ kultywowanie tradycji związanych z małą ojczyzną – Biskupizną, krajem ➤ udział uczniów w uroczystościach o charakterze szkolnym i patriotycznym. ➤ ugruntowanie postawy szacunku w stosunku do symboli narodowych ➤ kształtowanie postawy szacunku wobec życia ludzkiego, osób niepełnosprawnych i chorych, tolerancji, poszanowania praw mniejszości etnicznych i narodowych ➤ kształtowanie umiejętności odnoszenia się do przedstawicieli innych kultur, religii i narodowości bez uprzedzeń ➤ kształtowanie postaw społecznych poprzez uwrażliwianie na potrzeby innych – Szkolne Koło Wolontariatu ➤ przeciwdziałanie wszelkim objawom nietolerancji wobec odmienności, niepełnosprawności 	<p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog szkolny</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ promowanie postaw asertywnych, empatycznych i altruistycznych ➤ promowanie postaw wzajemnej przyjaźni, poczucia więzi, zaufania ➤ poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie ➤ wychowanie w duchu tolerancji, poznanie krajów Unii Europejskiej ➤ zainteresowanie dzieci najmłodszych Ojczyznę poprzez umożliwienie kontaktów z ojczystą przyrodą i kulturą, literaturą 	
<p>Dbłość o rozwój duchowy ucznia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie postawy zgodnej z wartościami i normami etycznymi ➤ kultywowanie tradycji religijnych. ➤ uwrażliwianie na piękno otaczającego świata oraz wytworów ludzkich (muzyka, literatura itp.) 	<p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p>
<p>Zapobieganie niskiej samoocenie uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nauka umiejętności rozpoznania własnych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień. ➤ pomoc uczniom w przezwyciężeniu problemów osobistych i szkolnych ➤ objęcie indywidualną opieką uczniów mających trudności w sferze kontaktów społecznych, zagrożonych patologią, mających trudną sytuację bytową i rodzinną ➤ zapobieganie przejawom wykluczenia społecznego ze względu na status materialny i społeczny uczniów i ich rodzin 	<p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Pedagog szkolny i specjaliści</p>

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie placówki,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawczo-profilaktyczne,

- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej.

Nauczyciele:

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczo-profilaktycznym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w Szkole, w czasie wyjść i wycieczek.
- współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań programu;
- wykonują zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach wydanych przez PPP;
- doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych;
- kształtują postawy tolerancji wśród uczniów.

Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły, wspólnie z pedagogiem badają przyczyny opuszczania przez uczniów zajęć szkolnych,
- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,

- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie ich do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza nią,
- czuwają nad wszechstronnym rozwojem ucznia,
- utrzymują kontakt z rodzicami wychowanków, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie Szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania,
- wraz z uczniami dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczo-profilaktycznych,
- pomagają poznać mocne i słabe strony ucznia.
- kształtują postawę tolerancji wśród uczniów;
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach;
- realizują zadania we współpracy z pedagogiem oraz psychologiem;
- rozpoznają indywidualne potrzeby i możliwości uczniów oraz analizują przyczyny niepowodzeń szkolnych;
- podejmują działania profilaktyczno – wychowawcze wynikające z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły

Pedagog szkolny i specjaliści:

- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- koordynują pracami związanymi z organizowaniem pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom;
- organizują i prowadzą różne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów, rodziców, nauczycieli;
- diagnozują oczekiwania uczniów i rodziców w zakresie wychowania i profilaktyki;
- współpracują z podmiotami szkoły oraz instytucjami wspomagającymi działania z zakresu wychowania i profilaktyki.
- podejmują działania wychowawcze i profilaktyczne wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego,

- działają na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonują bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w placówce oraz systematycznie przekazują informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- kontrolują spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- utrzymują stałą współpracę z wychowawcami klas w ramach realizacji działań wynikających z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
- wspierają wychowanków w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku na pracy we współpracy z nauczycielami, specjalistami, instytucjami, rodzicami uczniów.

Rodzice:

- zapewniają dziecku godne warunki życia i nauki
- dbają o bezpieczeństwo swoich dzieci, uczą zasad kultury osobistej, życzliwości i szacunku dla drugiej osoby, nauczycieli i pracowników szkoły
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci
- rozwijają w swoim dziecku poczucie własnej wartości i szacunku dla siebie samego
- kształtują właściwy wizerunek szkoły i nauczyciela
- wspierają budowanie pozytywnych relacji między dzieckiem a nauczycielami i innymi pracownikami szkoły
- uświadamiają dzieciom istnienie wypracowanych przez szkołę norm i zasad, wymagają od dzieci ich przestrzegania

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny opracował zespół nauczycieli w składzie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....